

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه:

جهت دریافت درجه دکترای پزشکی

موضوع:

بررسی علل شکم حاد جراحی در بیمارستانهای

فاطمی و علوی در سال ۱۳۸۰

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر خلیل رستمی

اساتید مشاور:

آقای دکتر پور فرزانه - آقای فیروز امانی

نگارش:

مهران عزیزوند

۱۳۸۰-۱۳۸۱

« بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ »

به اساتید گرانقدر و استاد عزیز دکتر رستمی که
معلمی مهربان برای شاگردان و طبیعی دلسوز
برای دردمندان است .

هدیه میکنم

تقدیم به:

عموجان و زن عمو ی فداکارم که همچون پدر و
مادری مهربان در تمام لحظات زندگی یاریم کردند.

از صمیم قلب تقدیم میکنم به:

یگانه خواهر نازنینم

**تقديم به همسر مهربانم
و پسر م علی**

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

- ۱.....-پیشگفتار
- ۲.....-خلاصه
- ۳.....-مقدمه
- ۴.....-اهداف
- ۵.....-نگرش بر شکم حاد
- ۸.....-تاریخچه پزشکی
- ۱۰.....-شرح حال بیماری فعلی
- ۱۳.....-آزمونهای آزمایشگاهی
- ۱۵.....-تصویربرداری با رادیوگرافی
- ۱۷.....-گذری بر مطالعات جهانی و ایرانی
- ۱۸.....-متد و روش تحقیق
- ۱۹.....-جداول و نمودارها
- ۲۴.....-بحث و نتایج
- ۳۳.....-مشکلات و محدودیتهای تحقیق
- ۳۴.....-منابع Refrance

پیشگفتار:

با ذکر نام و استناعت از پروردگار اقدام به تحقیق و بررسی درمورد بیماران شکم حاد جراحی و تهیه و تنظیم این مقاله نمودیم شاید که بتواند اطلاعات مفیدی را در اختیار دانش پژوهان قرار دهد. در این میان از زحمات بی شائبه استاد محترم جناب آقای دکتر رستمی بینهایت سپاسگزاریم.

همچنین از آقای دکتر حسین ظهوری که متحمل زحمات زیادی در تنظیم این مقاله شدند و کارکنان محترم قسمت بایگانی مرکز آموزشی و درمانی بیمارستان فاطمی، قدردانی مینمایم.

خلاصه:

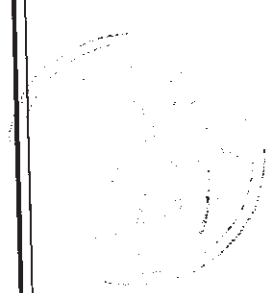
مادر این مقاله سعی نمودیم تا بیماران جراحی شده با تابلوی شکم حاد را در طول سال ۱۳۸۰ بصورت تحقیق گذشته نگر در بیمارستانهای دکتر فاطمی و علوی شهر اردبیل بررسی کنیم. در طی این تحقیق ۸۶۰ بیمار که بعلت شکم حاد جراحی شده‌اند، مورد بررسی قرار گرفت. از این تعداد، ۶۰۲ نفر تشخیص قبل از عمل و بعد از عمل یکی بود (۷۰٪)، در ۲۵۸ نفر تشخیص قبل از عمل با تشخیص بعد از عمل متفاوت بود (۳۰٪).

آپاندیسیت حاد شایعترین علت شکم حاد جراحی میباشد (۷۱/۶٪). بیماریهای شکم حاد جراحی در دهه دوم و سوم زندگی شایعتر است. میانگین مدت بستری در کل بیماران ۳/۷ روز بوده و از مجموع کل بیماران ۴۵۸ نفر مرد (۵۳/۴٪) و ۴۰۲ نفر زن (۴۶/۶٪) بود که میانگین سنی مردان (۲۸/۹۷٪) و میانگین سنی زنان (۲۸/۳۲٪) است و ۴۱۵ نفر مجرد، ۴۴۵ نفر متأهل میباشد.

همچنین ۸۳ نفر دارای سابقه جراحی بودند (۱۴/۴٪).

از ۸۶۰ بیمار که تحت عمل جراحی قرار گرفته‌اند، ۳ مورد لاپاراتومی منفی گزارش شده است (۰/۳٪) و بقیه موارد (۹۹/۷٪) لاپاراتومی مثبت میباشد.

از ۶۱۶ مورد آپاندیسیت حاد که تحت عمل جراحی قرار گرفته‌اند ۴۱۷ مورد پاتولوژی مثبت داشته‌اند (۶۷/۷٪) و در ۱۹۹ مورد (۳۲/۳٪) تشخیص نهایی بالینی بوده و از نظر پاتولوژی منفی گزارش شده است.

مقدمه:

شکم حاد طیفی از بیماریها را در برمیگیرد که جهت تشخیص صحیح و درمان به موقع و مناسب آن نه تنها پزشکان جوان و دانشجویان پزشکی، بلکه با تجربه ترین جراحان نیز ممکن است با مشکل مواجه شوند.

بعضی ها معتقدند جمله معروف بقراط (هنروافر، زندگی کوتاه، اتخاذ تصمیم مشکل و تاخیر خطرناک) درمورد شکم حاد مصداق عینی پیدا میکند.

از آنجائیکه برای بیماریهای حاد شکمی تشخیص سریع و درمان به موقع ضروری است. محل رجوع این بیماران در مراحل اولیه میتواند پزشکان عمومی، متخصصین اطفال، بیماریهای داخلی، زنان و مامایی و یا دانشجویان پزشکی و پرستاری باشد. بنابراین شناخت فوری و انجام اقدامات سریع و مناسب درمانی برای کلیه کادر درمانی در رده های آموزشی متفاوت ضروری بنظر میرسد.

طیفی از بیمارانی که با درد شکمی مراجعه میکنند بدون توجه به اینکه ممکن است در مراحل اولیه شکم حاد به سر ببرند، تحت درمان سرپایی قرار گرفته و با عوارض وخیم و وضعیت های خطرناکی از شکم حاد برمیگردند. بطوریکه این سهل انگاری ممکن است جان بیماران را به مخاطره اندازد. در طیف دیگر حداکثر تا 25% در زنان و 10-15% در مردان علائم شکم حاد را به نحوی بروز میدهند که فرصتی برای تحلیل و بررسی بیشتر برای جراحان باقی نمیگذارد و نهایتاً تحت عمل جراحی قرار گرفته ولی هیچگونه عارضه ای در حین لاپاراتومی مشاهده نمیشود.

تلاش برای کاهش خطاهایی که در تشخیص و درمان بیماران شکم حاد وجود دارد ما را بر این وامیدارد تا ضمن روند بالینی و نحوه Assessment بیماران مراجعه کننده با درد شکم بتوانیم آماری از علل مختلفی که منجر به شکم حاد شده و تحت عمل جراحی قرار گرفته اند داشته باشیم. و همچنین بتوانیم شیوع سنی و جنسی، ارتباط حاملگی، ارتباط سابقه جراحی قبلی و مدت بستری بیماران را بررسی کرده و آمارهای بدست آمده را در اختیار محققین و دانشجویان عزیز قرار دهیم، تا شاید بتوانیم گامی موثر در این راستا برداریم.